

Dosarul nr. 2rc-38/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: M. Alexei)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Buhnaci, D. Dulghieru, V. Sîrbu)

DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Asociația Obștească „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Extramet-Prim” împotriva Asociației Obștești „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 04 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Asociația Obștească „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen, precum și depus de o persoană care nu era în drept să declare apel,

c o n s t a t ă:

La 30 septembrie 2019 SRL „Extramet-Prim” a depus cerere de chemare în judecată împotriva AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova”, solicitând încasarea sumei de 336.864 de lei cu titlu de datorie, 91.843,89 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de SRL „Extramet-Prim”. S-a încasat din contul AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” în beneficiul SRL „Extramet-Prim” suma de 336.864 de lei cu titlu de datorie, 91.843,89 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 07 martie 2019 – 03 decembrie 2019 inclusiv, în total 428.707,89 de lei. S-a încasat din contul AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” în bugetul de stat suma de 12.861,23 de lei taxa de stat.

La 02 decembrie 2020 AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva primei instanțe, solicitând admiterea apelului, acordarea unui termen rezonabil pentru depunerea apelului motivat, casarea integrală a hotărârii din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de SRL „Extramet-Prim”.

Prin încheierea din 04 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) și d) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen, precum și depus de o persoană care nu era în drept să declare apel.

La 10 februarie 2021 AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 04 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” a indicat că prin restituirea apelului, instanța de apel i-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

De asemenea, recurentul a confirmat faptul că în cererea de apel nemotivată nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, deoarece nu a recepționat hotărârea integrală a primei instanțe pentru a se expune asupra tuturor motivelor de fapt și de drept, pe care își întemeiază dezacordul cu hotărârea respectivă, iar în lipsa hotărârii motivate a primei instanțe face imposibilă argumentarea legală a cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea din 04 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” la 14 ianuarie 2021, însă nu se atestă date când a fost recepționată de către ultima (f.d. 132).

Astfel, recursul declarat la 10 februarie 2021, este în termen.

La 09 martie 2021 în adresa SRL „Extramet-Prim” a fost expediată copia recursului declarat de AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 139), însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Se reține că termenul de apel este un termen imperativ (obligatoriu), legal (prevăzut de lege) și absolut (categoric).

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că la 20 decembrie 2019 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 02 decembrie 2020 AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, acordarea unui termen rezonabil pentru depunerea apelului motivat, casarea integrală a hotărârii din 20 decembrie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de SRL „Extramet-Prim”.

Prin încheierea din 04 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) și d) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen, precum și depus de o persoană care nu era în drept să declare apel.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova”, deoarece cererea de apel a fost depusă peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar apelanta nu a solicitat expres repunerea cererii de apel în termenul de procedură în conformitate cu art. 116 din Codul de procedură civilă.

Or, după cum rezultă din actele cauzei, dispozitivul hotărârii a Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 20 decembrie 2019, pe când cererea de apel (nemotivată și netimbrată) a fost depusă de către AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” tocmai la 02 decembrie 2020, adică aproximativ peste 1 an de zile.

Totodată, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. ***La cererea de repunere în termen se***

anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită prin cerere acest lucru. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

La caz se constată că deși apelul a fost depus de AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” peste termenul legal de atac, totuși apelanta nu a solicitat expres repunerea în termen a apelului, printr-o cerere formulată în condițiile art. 116 din CPC, cu indicarea motivelor și prezentarea probelor întru confirmarea imposibilității depunerii apelului în termenul legal.

Or, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de judecată doar în cazurile și în ordinea strict reglementată de art. 116 din CPC, care cert, expres și imperativ stipulează că repunerea în termen a actului de procedură poate fi efectuată doar *la cererea persoanei care o solicită și cu anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.*

Prin urmare, AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova”, contestând hotărârea primei instanțe peste termenul de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului, trebuia să depună diligența și să întreprindă toate măsurile necesare pentru a-și proteja drepturile de acces la instanță prin depunerea unei cereri de repunere în termenul a apelului, cu anexarea probelor justificative care să confirme imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul de atac prevăzut de lege.

Faptul nesolicitării exprese a repunerii în termen a apelului a fost confirmată chiar de însăși AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” în cererea de recurs.

La acest capitol se rețin prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care reglementează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Date fiind cele relatate, Colegiul reține că respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 362 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Totodată, în conformitate cu art. 75 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de

administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiaari. Conducătorul organizației își confirmă împuternicirile prin documentele prezentate în judecată ce atestă funcția sau calitatea lui de serviciu ori, după caz, prin actele de constituire. În caz de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice, interesele ei pot fi reprezentate de administratorul din oficiu sau de lichidator, desemnați în condițiile legii.

Conform art. 360 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să declare apel: a) părțile și alți participanți la proces; b) reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege.

Potrivit art. 365 alin. (3) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Distinct se reține că apelul nemotivat a fost semnat și depus de către Alexei Cotruță, care nu a anexat la cerere dovada că deține calitatea de președinte al AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova”, în special extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, care confirmă faptul dat, or, la actele cauzei la momentul depunerii cererii de apel nemotivate din 02 decembrie 2020 și examinării chestiunii privind primirea apelului în procedură, se regăsea doar extrasul din 05 aprilie 2019 din Registrul de stat al persoanelor juridice eliberată de Agenția Servicii Publice, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, din care rezultă că președinte al AO „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” este Leu Vasile (f.d. 89).

Ținând cont de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată și legală încheierea din 04 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța *Melnic c. Moldovei* din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei*, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin

repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Asociația Obștească „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova”.

Se menține încheierea din 04 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Extramet-Prim” împotriva Asociației Obștești „Federația Sportivă Națională de Rugby din Republica Moldova” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic